

મોક્ષ મંદીર

૫૮૮

ૐ.

મોક્ષ મંદીર.

શાન્તિ કર્મ.

સંશોધક-રામશંકર મોનથ ભટ્ટ.
અમદાવાદ.

પ્રકાશક-ભગવતીપ્રાઈ

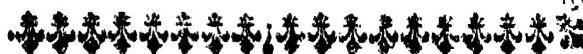
બેન. જોડેરબા. ચીનામવાળા.

ખજુરીની પોળ—અમદાવાદ.

ત્રી 'સત્યવિજય' પ્રેસમાં શા. સાંકલચંદ
કરલાલે છાપ્યું. પાંચકુવા નવાદરવાળા
અમદાવાદ.

પ્રથમ આવૃત્તિ. પ્રત ૧૦૦૦૦
તા. ૧૫-૪-૨૦ સં. ૧૯૭૬

કીંમત-અમુદય,

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી ડૉપીરાઈટ-સંગ્રહ
૮૬૮૮

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

ગુજરાતી કોપીરાશિદ વિભાગ

અનુક્રમાંક ૮૬૮૮- વાર્ષિક

પુસ્તકનું નામ પ્રોફુ મંદિર

વિષય પૃ: ૪

મોક્ષમંદીર.

~~શાંતિ કર્મ.~~

શાંતિ કર્મ.

સ્નાન વિધી--જળમાં ઉભા ર-
ને નીચે પ્રમાણે મંત્ર બોલીને સંકલ્પ
કરવો.

“ અત્રાઘ મહા માંગલ્ય ફલપ્રદ,
યૈત્રમાસે, શુકલપક્ષે, પ્રથમાયામતિથૌ,
વૈશાખે, શુભનક્ષત્રે, શુભ રાશિ સ્થિતે
દિવે. શુભ પુણ્ય તિથૌ, મમપાપ દુરિત
સમાર્થમ્ ગૌમતિ તિથૌ, પ્રાતઃ સ્નાનમ્
અહમ્ કરિષ્યે ”

આ પ્રમાણે સંકલ્પ કીધા પછી માટી, ગાયનું છાણ અગર જળથી શરીર ઉપર પ્રોક્ષણ કરવું (છાંટવું). પછી સ્નાન કરી પવિત્ર વસ્ત્ર ધારણ કરી, ડાળે ખભે પવિત્ર વસ્ત્ર (રૂમાલ અગર પંચીયું રાખી પુજાની સામગ્રિ પોતાની પાસે ગોઠવી દેવી—આસન ઉપર જેમ અનુકુળ પડે તેમ પલાંઠીવાળીને ટટાર બેસવું સામે આપણને પ્રીય હોય તે છર્ખા રાખવી, છાત્રી અને આપણી વચ્ચેમાં પંચ પાત્ર તરલાણી, આચમની, ચંદન તથા આરતી ધુપ વીગેરે ગોઠવવાં. કંઠમાં માળા ધારણ કરવી. બ્રાહ્મણોએ પોતાના કર્મ લગભગ ૬ થી ૬૧ સુધીમાં શરૂ કરવું જોઈએ અન્ય વર્ગે સાડાછ વાગતે

ખરોખર આસન ઉપર આવી પોતાની
આમત્રિ ગોઠવી દેવી જોઈએ.

તિલક ધારણ વિધી—પુરૂષોત્તમ
કેસરનાં તિલક કરવાં, સધવા સ્ત્રીઓએ
કુમકુમના આંહલા તથા વિધવા સ્ત્રીઓએ
ભસ્મના તિલક કરી, ભાગ્યોદય માની
રાજી થવું. તિલક કરતી વેળાએ ૐ નમઃ
શિવાય અગર શ્રી રામાય નમઃ અગર
ૐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય એ મંત્રોનું
ઉચ્ચારણ કરવું.

શિખા બાંધનમ—(પુરૂષોત્તમ)
ઉપલા ત્રણમાંથી ગમે તે મંત્ર બોલી
શિખા બાંધવી.

આગ્રમન વિધિ—તમામને ઉપલા
ત્રણમાંથી ગમે તે મંત્ર બોલી ત્રણ આ-

ચમન કરવાં. પછી જમણે હાથ ધોઈ નાંખવો.

આશન શુદ્ધિ—નિચેનો મંત્ર પ્રેમથી બોલવો. “ અપવિત્રઃ પવિત્રો વા, સર્વાવસ્થામ્ ગતોપિવા, યઃસ્મરેત પુંડરિકાક્ષમ સઃબ્રાહ્મણ્યંતર શુચિઃ ”

અર્થ—“ હે નાથ ! કમળ સરખી આંખોવાળા પ્રભુનું જે સ્મરણ કરે તે ગમે તેવી અવસ્થામાં ગયો હોય તો પણ અંતર અને બહારથી પવિત્ર છે. ”

માનસિક પુણ વિધિ—પ્રથમ સંકલ્પ—અત્રાઘ મહામાંગલ્ય ફલપ્રદ, ત્રેત્રમાસે, શુકલપક્ષે, પ્રથમાયામ તિથિા, રવિવાસરે, શુભ નક્ષત્રે, શુભરાશિ સ્થિતે સંદ્રે, શુભ પુણ્ય તિથિા, મમ પાપ ફ-

રિત ક્ષયાર્થે, શ્રી વિષ્ણુ પુજનમ્ અહ-
મ્ કરીપ્યે. ”

આ પ્રમાણે બોલી પાણી નીચે મુકવું.
પછી પોતાની સામે જે છબી હોય તેને
સુધી નાંખવી, કેસરનું તિલક કરવું,
પુષ્પનો હાર પહેરાવવો. પછી પ્રાણાયામ
અગર ૮-૧૦ શ્વાસ પ્રશ્વાસથી ચિત્તવૃત્તિ
શાંત કરી સામે રાખેલી છબીને પલક
માયાં વિના આંખ રાખી, બરાબર નિ-
હાળવી. આશરે પાંચેક મીનીટ આ પ્ર-
માણે કીધા પછી આંખો બંધ કરી દેવી
અને અવાજ ન થાય તેમ મનમાં-પરમ
પ્રેમથી-મનના ઉમળકાથી-સ્તુતી કરવી
કે “હિ નાથ ! મારા હૃદયમાં પ્રગટ થાઓ
-પ્રગટ થાઓ. પાપીને પાવન કરો-તમે

હૃદયમાં બિરાજે છે એમ શાસ્ત્ર તથા સદ્ગુરુદ્વારા જાણ્યું છે. આપને નિહાળવાની તીવ્ર ઈચ્છા થઈ છે.” દર્શન ન થાય તેથી અકળાવું નહીં—પ્રયત્ન ચાલુ રાખવો સહેજ ભાસ થાય એટલે મનથી પ્રભુના અગર સદ્ગુરુના (છળીમાં જે હોય તેના) ચરણો પંચામૃતથી ધોઈ આગ્રમન લેવું—વસ્ત્રો ધરાવવાં, તુળશી અગર પુષ્પનો હાર પહેરાવવો—પુષ્પથી વધાવવા. પછી ૧૦૮ ધીના દીવાથી આરતી ઉતારવી. (આ માનસીક શેવા છે પ્રભુરાશો નહીં—એક પાઈનો પણ ખર્ચ નથી.) પછી પ્રભુનાં દર્શન કરી આરતી માટે દીવો સળગાવવો (પણ તેમ કરતાં જરાએ અવાંજ ન થવો જોઈએ

સૌની પાસે દીવાસળીની પેટી હોવી જોઈએ).

આરતિ.

આનંદ મગળ કરે આરતિ,
 સદ્ગુરુ સંતની સેવા;
 પ્રેમ ધરી મંદીર પધરાવ્યા,
 સુંદર સુખડાં લેવાં.   આનંદ૦
 સકળ તિરથ મારા સદ્ગુરુ ચરણે,
 ગંગા જીમના દેવા;
 કહે પ્રીતમ ઓળખો અણસારે,
 સદ્ગુરુ ગોવીંદ જેવા.   આનંદ૦

સ્તુતિ:—હે સદ્ગુરુદેવ, ! આપના
 ઉપદેશરૂપી જળથી, અમારાં-મન પવિત્ર
 થાઓ-અમારાં મનોબળ વિકાસ પામે,
 અને અમે ધર્મના ખરાં રહસ્યો જાણીને
 મસ્ત બનીએ, એવાં આશીર્વાચનો આપોજી

ઉપર પ્રમાણે કીધા પછી જો વખત
હોય તો એક બે માળા ફેરવવી. અને
બરાબર સાત વાગતે હમેશના રીવાજ
મુજબ નીચેના ત્રણ મંત્રો બોલી પુનઃ
વિધિ સમાપ્ત કરવી.

ત્રણ મહામંત્રો.

- ૧ હું ચૈતન્ય સ્વરૂપ છું.
- ૨ મારે રાગદ્વેષ ન જોઈએ.
- ૩ મારા કામ ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ
અને મત્સર મટી જવાં જોઈએ.

લાખવાતની એક વાત.

તમામ શાસ્ત્ર પુરાણ તથા
વેદનું તત્વ.

વર્તનમાં સુકે તેના અહોભાગ્ય
બીન વિશ્વાસ લક્ષિત નહિ,
તેહિ બીજી દ્રવિ ન રામ;
રામ કૃપા બીજી સપનેહુ,
મનકી લહે વિશ્રામ. સ્ત્રીયાવર૦ ૧
પરધન પત્થર જાણીએ,
પરસ્ત્રી માત સમાન;
ઇતને કર હરિ ન મીલે,
(તો) તુલસીદાસ જમાન. સ્ત્રીયા૦ ૨

૧ પ્રસન્ન થવું.

મોસમદીન ન દીનહિત
 તુમ સમાન રઘુવીર;
 અસ વિચારિ રઘુવંશ મણી,
 હરહુ વિષમ ^૩લવપીર. સીયા૦ ૩
 કામી નારી પીયારી જીમિ,
 લોભી પ્રીય જીમિદામ.
 તીમી રઘુનાથ નિરંતર;
 પ્રીય લાગહુ મોહિ રામ.સીયા૦ ૪
 ગીરીજા સંત સમાગમ,
 સમ ન લાલ કછુ ^૪આન;
 બીનુ હરિ કૃપા ન હોય સો,
 ગાવહિ વેદ પુરાણ. સીયા૦ ૫
 ઉમા જે ^૫રામ ચરણરત;

૨ મહા ત્રાસ આપે એવી. ૩ જન્મ મ-
 રણ. ૪ બીજો. ૫ ચરણમાં પ્રીતિવાગો-પ્રભુના
 ચરણ નીતિ અને વૈરાગ્ય જેને નીતિ અને વૈ-
 રાગ્યમાં પ્રીતિ છે એવો ભક્ત.

૬ વિગત કામ મદ ક્રોધ;
 નિજ પ્રભુમય દેખહિં જગત,
 ૭ કાસન કરહિ વિરોધ. સીયા ૬
 તવ માયાવશ છવ જડ,
 ૮ અંતત ક્રીરે ૯ ભુલાન;
 તેહિ પર ક્રોધ ન કરિય પ્રભુ,
 દુપાસિંધુ ભગવાન. સીયા ૭
 રામચંદ્રકે ભજન ધીનુ,
 ૧૦ જો અહ પદ ૧૧ નિર્વાણુ;
 જ્ઞાનવાંત અતિસા પિ નર,
 પશુ ધિનુ પુછ ૧૨ વિપાંણુ. સીયા ૮
 ૧૩ રાકા શશિ ૧૪ શોડષ ઉગહિ,

---

૬ કામ, મદ અને ક્રોધ રહિત. ૭ કોની સાથે
 ૮ હમેશાં. ૯ ભુલામાં પડીને. ૧૦ મોક્ષ. ૧૧
 શીંગડું. ૧૨. પુનમ. ૧૩. સોળ કળાથી.

તારા ગણ સમુદાય;
 સકલ ૧૬ ગીરીનદવ લાગીએ,
 રવી બીનુ રાતી ન જાય. સીયા૦૩
 ૧૫ શ્રીમદ્ વક કિન્હ કેહિ,
 પ્રભુતા બધિર ન કાહિ;
 મૃગ નયનિકે નયન શર,
 કે અન્ન લાગુ ન જાહિ. સીયા૦૧૦
 જીવન મુક્તા ૧૬ પ્રહ્લપર,
 ચરિત સુનહિ તજી વ્યાન;
 જે હરિ કથા ન કરહિ. ૧૭ રતિ,

૧૪કુંગરોમાં અગ્નિ ૧૫ ઘન મળ્યા પછી કોણ
 વાંકા થયા નથી-કોની આંખ ફાટી નથી, પ્રભુતા
 (એટલે વૈભવ) મળતાં ગરીબોની દાદ કોણ
 સાંભળે છે ? મૃગનયની (એટલે સુંદર સ્ત્રી)
 ના બાણ કોને વાગ્યા નથી ? ૧૬ પ્રહ્લ પરા-
 થણ. ૧૭ પ્રેમ.

તીનકે હૃદય ૧૮ પપાણુ. સીયા૦ ૧૧ .
 સો ૧૯ પરત્ર દુઃખ પાવહિ,
 શિર ધુનિ ધુનિ પછિતાઈ;
 કાલહિ, કર્મહિ ઇશ્વરહિ,
 મિથ્યા દોષ લગાઈ. સીયા૦ ૧૨
 જો ન તરહિ ભવ સાગરહિ,
 નર સમાન અસપાઈ;
 સો કૃત નિંદક ૨૦ મંદમતિ,
 આતમ હન ગતિ જોઈ. સીયા૦ ૧૩
 જોસે અધમ ૨૧ મનુજ ખલ,
 કૃત યુગ ત્રેતા નાહિ;
 દ્વાપર કષ્ટક વૃંદ ખહુ,
 હોઈદે કલીયુગ માંહિ. સીયા૦ ૧૪

૧૮ પથર. ૧૯ આખરે. ૨૦ મુખનો સરદાર
 ૨૧ ખળપુરુષ.

સંત પંથ ૨૨ અપ વર્ગ કે,
 કામિ ભવકર પંથ;
 કહલિ સંત કવિ ૨૩ કોવિંદ,
 શ્રુતિ પુરાણ સદ્બ્રંથ. સીયા ૭ ૧૫

સુચના.

પ્રીય સજ્જનો તથા સન્નરીઓ,

૧ આ શાંતી કર્મ હાકોરથી ઘેર
આબ્યા પછી પણ હમેશાં નિયમસર
કરવાનું છે. વધારે ઠહાપણુ કરવા કરતાં
આટલુંજ ખરાખર થાય તો ઓછું
નથી. તેથી મન કામના પરિપૂર્ણ થશે-
લક્ષિત ખીલી નીકળશે.

---

૧ આ પુસ્તક ભાવીકોને મફત આપવા-
માં આવે છે. બહાર ગામથી મગાવનારે ટીકાટ
મોકલવી.

પ્રકાશક.

અમુલ્ય તક.

જાગ્રત થાઓ—આજકાલ કરત
વન પુરં થઈ જશે. મોત આવીને
રહેશે—ધર્મને સાચા અને સાદા
જાણવાની ખાસ જરૂર છે. બહુ
વાળાં હો તોપણ એકાદ વખત સં
દ થઈ ૬ મોક્ષમંદીર (લાંબેશર
જાપટેલની પાળ અમદાવાદ) માં
કથામૃત પીવા વિનંતી છે. તેમ
શકે તો અહીં થતાં અસરકારક
ખ્યાનો મોક્ષ પત્રિકા નામના માસિક
પ્રગટ થાય છે. ઘેર બેઠા ગંગા છે.
ગાવો વાંચો અને વંચાવો—તેનું વાષાંશ
લવાજમ રૂ. ૨) છે.   પ્રકાશક.

